

CAPITOLUL 13

1. Apoi am stătut. Indicația textuală (vezi cap. 1:3) favorizează redarea “apoi el a stat”. Dacă această redare este adoptată, ar fi potrivit să facem legătura între propoziția “apoi el a stătut pe nisipul mării” cu cap. 12:17, așa cum este redat în câteva ediții grecești și versiuni engleze (vezi versiunea Revised Standard Version). Persoana a treia “el” face referire la balaur, care stă pe nisipul mării așteptând ridicarea fiarei, pe care are în plan să o învestească cu puterea și autoritatea sa (cap. 13:2). Dacă se adoptă redarea “apoi am stătut”, Ioan descrie simplu avantajul punctului din care a văzut fiara ridicându-se.

Nisipul mării. Aici marea reprezintă fără îndoială noroade, gloate, neamuri și limbi (vezi Apoc. 17:1,2,8 cf. Dan. 7:2).

Din mare o fiară. Pentru semnificația fiarelor în profeția simbolică vezi Dan. 7:3. Pentru identificarea acestei fiare vezi Apoc. 13:2. Fiara aceasta se ridică “din mare”. Fiara care apare în v. 11 se ridică “din pământ”. Una se ridică dintr-un loc foarte populat (vezi mai sus la “nisipul mării”); alta se ridică dintr-un loc aproape lipsit de populație (vezi v. 11).

Zece coarne. Unii identifică aceste coarne cu cele ale balaurului (vezi cap. 12:3). Alții limitează aplicația acestor coarne la națiunile prin care puterea reprezentată de fiară și-a exercitat voința și autoritatea (vezi cap. 12:3).

Șapte capete. Unii identifică aceste capete cu cele ale balaurului, dar și cu cele ale fiarei din cap. 17 (vezi cap. 12:3). Alții văd în aceste capete diferite organizații politice prin care noua fiară lucrează după ce balaurul cu cele șapte capete renunță la “puterea lui, scaunul lui de domnie și o stăpânire mare” (cap. 13:2). Pentru un comentariu asupra numărului șapte vezi cap. 1:11.

Cununi. Gr. *diadēmata*, “coroane împărătești” (vezi cap. 12:3). Aceste cununi

împărătești pe capete confirmă identificarea coarnelor cu puteri politice.

Hulă. Gr. *blasphēmia*, însemnând “batjocură”, “calomnie” atunci când este direcționată spre oameni, și vorbire lipsită de respect atunci când este direcționată spre Dumnezeu. Al doilea sens este fără îndoială predominant aici. Despre nume se spune că erau puse pe capete. Ele reprezintă fără îndoială titluri blasfemiatoare adoptate de fiară (vezi Dan. 7:25).

2. Leopard... urs... leu. Aici este fără îndoială o aluzie la simbolismul din Dan. 7. Dintre fiarele văzute de Daniel, prima era ca un leu, a doua ca un urs, a treia ca un leopard. Fiara văzută de Ioan avea caracteristicile fizice preluate de la toate acestea trei. Acest lucru denotă fără îndoială faptul că fiara din Apocalipsa posedă caracteristicile proeminente ale împărățiilor Babilonului, Persiei și Greciei. Unii au menționat faptul că prin aluzia pe care Ioan o face la aceste puteri le prezintă într-o ordine inversă apariției lor în istorie, așa cum le vedea privind retrospectiv din zilele sale.

Balaurul. Vezi cap. 12:3.

I-a dat puterea lui. Deși în sens primar îl reprezintă pe Satana, într-un sens secundar balaurul reprezintă Imperiul Roman (vezi cap. 12:3). Puterea ce a urmat Imperiului Roman, și care a primit de la balaur “puterea lui, scaunul lui de domnie și o stăpânire mare” este în mod cert Roma papală. “Din ruinele Romei politice s-a ridicat marele imperiu moral în ‘uriașa formă’ a Bisericii Romane” (A. C. Flick, *The Rise of the Mediaeval Church* [1900], p. 150). Această identificare este confirmată în specificațiile din următoarele versete.

În spatele acestei acțiuni era Satana, căutând să extermină biserica. Atunci când a realizat că eforturile sale de a anihila pe urmașii lui Hristos prin persecuție s-au dovedit ineficiente, el și-a schimbat tacticile

și a căutat să atragă biserica departe de Hristos prin înființarea unui vast sistem religios contrafăcut. În loc de a lucra direct prin păgânism, balaurul a lucrat acum în spatele unei fațade de așa-zisă organizație creștină, sperând astfel să-și ascundă identitatea.

Scaunul lui de domnie. Gr. *thronos*, “tron”. Papii s-au așezat pe tronul cezarilor. Capitala sistemului papal era aceeași cu cea ocupată de Imperiul Roman în ascendența sa.

Stăpânire mare. Papalitatea a exercitat control în probleme politice și religioase, dar și asupra conștiințelor oamenilor.

3. Unul din capetele ei. Vezi v. 1.

Rănit. Gr. *sphazō*, “a ucide”, “a tăia”. Cuvântul este tradus prin “junghiat” în cap. 5:6. Expresia poate fi tradusă prin “lovit de moarte”. Adventiștii cred că această predicție și-a găsit dramatică ei împlinire în anul 1798 când Bertier, aflat în fruntea armatei franceze, a intrat în Roma, a declarat sfârșitul conducerii politice a papalității și l-a luat pe papa prizonier în Franța, unde mai târziu acesta a și murit (vezi Dan. 7:25; vezi GC 439).

În orice caz acest incident a marcat numai punctul culminant al unei lungi serii de evenimente. Declinul puterii papale începuse cu mulți ani înainte (vezi Note adiționale la Dan. 7). Apariția Reformațiunii protestante a fost un eveniment semnificativ în această serie.

Rana. Gr. *plēgē*, “lovitură”, sau rana produsă de o lovitură. Oricare dintre sensuri poate fi adoptat în acest text. “Rana de moarte” poate fi atât o lovitură ce produce moartea, cât și rana ce produce moartea.

Fusese vindecată. În anii ce au urmat revoluției din Franța viața papalității a cunoscut o revitalizare treptată. Papalitatea a mai suferit un nou atac în 1870 când i-au fost luate Statele Papale. Un eveniment semnificativ a avut loc în 1929 când Tratatul Lateran a restaurat puterea lumească papei, căruia i s-a dat conducerea asupra Cetății Vaticanului, o secțiune din orașul Romei cam de 108 acri. În orice caz profetul a avut viziunea unei mult mai mari

restaurări. El a văzut rana de moarte complet vindecată, așa cum implică termenul grecesc. După această vindecare el a văzut că “toți locuitorii pământului”, cu excepția câtorva i se vor închina fiarei (v. 8; cf. GC 579). Acest lucru este încă în viitor. Deși papalitatea primește închinare de la anumite grupuri, mari mulțimi de oameni nu-i acordă ascultare și respect. Însă acest fapt se va schimba. Fiara din v. 11 “facea ca pământul și locuitorii lui să se închine fiarei a cărei rană de moarte fusese vindecată” (v. 12).

Și tot pământul se mira. Sau, “întreaga lume era uimită”. Faptul că puterea papală va putea să se refacă era aproape incredibil.

4. Au început să se închine balaurului. A se închina fiarei însemna de fapt a se închina balaurului, căci fiara nu este altceva decât agentul vizibil al balaurului, împlinitorul planurilor balaurului. Era unei papalități refăcute va fi caracterizată de o perioadă când spiritismul este în mod deosebit activ. Prin intermediul spiritismului Satana lucrează “cu toate amăgirile nelegiurii” (2 Tes. 2:10). Prin romano-catolicism, spiritism și protestantismul apostaziat, Satana intenționează să aducă întreaga lume într-o închinare adresată lui însuși. El va avea succes cu excepția unei nobile rămășițe care va refuza să asculte cererile sale (Apoc. 12:17; 13:8).

Puterea. Gr. *exousia*, “autoritatea”. Vezi v. 2.

Să se închine fiarei. Vezi mai sus la “au început să se închine balaurului”.

Cine se poate asemăna? Probabil o parodie la expresiile similare despre Dumnezeu (vezi Exod. 15:11; Ps. 35:10; 113:5).

Se poate lupta. În mod evident a rezista pretențiilor fiarei înseamnă război. Sugestia este că fiara conduce prin forță armată, iar rezistența va fi sortită zădărniceii. În cele din urmă Hristos și oștirile cerului vor fi biruitoare în lupta împotriva fiarei ce va fi aruncată de vie “în iazul de foc, care arde cu pucioasă (cap. 19:20).

5. Vorbe mari. Pentru o exemplificare a pretențiilor papale pline de mândrie vezi Dan. 7:25. Specificațiile din Apoc. 13:5–7 identifică clar puterea simbolizată de fiară cu cea reprezentată de cornul cel mic al celei de-a patra fiare din Dan. 7. Între elementele paralele pot fi notate următoarele: (1) Fiara din Apoc. 13 are o “gură care rostea vorbe mari și hule” (v. 5); cornul cel mic din Dan. 7 avea de asemenea “o gură care vorbea cu trufie” (v. 8). (2) Fiara avea să “lucreze patruzeci și două de luni” (Apoc. 13:5; vezi cap. 12:6); cornul cel mic avea să lucreze “o vreme, două vremi și o jumătate de vreme” (vezi Dan. 7:25). (3) Fiara avea să “facă război cu sfinții și să-i biruiască” (Apoc. 13:7); cornul cel mic “a făcut război sfinților și i-a biruit” (Dan. 7:21).

Hule. Vezi v. 1; cf. v. 6, unde aceste hule sunt descrise mai pe larg.

Putere. Gr. *exousia*, “autoritate”.

Să lucreze. Gr. *poieō*, “să facă”, “să susțină”, “să execute”.

Patruzeci și două de luni. Vezi cap. 12:6; cf. cap. 11:2.

6. Să-I hulească Numele. Prin asumarea unor titluri divine. Pentru exemple vezi Dan. 7:25.

Cortul. Acesta este al doilea obiect al hulei. Această putere îndrăznește să-și facă un templu pe pământ, atrăgând astfel atenția oamenilor de la sanctuarul din ceruri, “adevăratul cort” unde Isus slujește ca Mare Preot (Evr. 8:1,2). Însă această putere caută să distrugă lucrarea acestui sanctuar (vezi Dan. 8:11; cf. vs. 12,13). Slujirea cerească a sacrificiului lui Isus este desconsiderată, iar sacrificiul liturghiei de pe pământ este făcut înlocuitorul acesteia.

Cei ce locuiesc în cer. Acest al treilea aspect al hulei puterii papale aduce atingere locuitorilor din cer. Această referire este făcută probabil cu privire la celelalte persoane ale Dumnezeirii și cei asociați cu Dumnezeu în slujirea pentru omenire. Aceasta s-a împlinit în parte prin pretenția papală de a avea puterea de iertare a păcatelor, dar și prin atribuirea de puteri și virtuți Mariei care se pot aplica numai lui

Hristos. Astfel mințile oamenilor sunt distrase de la lucrarea cerească de mijlocire a lui Isus la confesionalul de pe pământ.

Capul papalității a pretins de asemenea și putere asupra îngerilor lui Dumnezeu. “Într-adevăr, excelența și puterea pontifului roman nu se întind doar asupra sferei lucrurilor cerești, pământești, și a acelor mai prejos decât pământul, ci chiar asupra îngerilor, față de care el este mai mare” (tradus din Lucius Ferraris, “Papa II,” *Prompta Bibliotheca*, Vol. VI, p. 27; vezi Dan. 7:25).

7. Război cu sfinții. Limbaajul folosit aici este aproape identic cu cel din Dan. 7:21, “cornul acesta a făcut război sfinților, și i-a biruit”. Pentru împlinirea acestei profeții vezi Dan. 7:25.

Stăpânire. Gr. *exousia*, “autoritate”.

Orice seminție. Aceasta face referire la sfera operațiunilor fiarei, și se aplică la zilele de înflorire ale papalității, probabil în timpul Evului Mijlociu, atunci când exercita asupra Europei o putere aproape de necontestat (vezi Note adiționale la Dan. 7), dar mai ales atunci când, în viitor, puterea papalității va fi cu mult mai mult refăcută (vezi Apoc. 13:3; 17:8).

8. Toți ... i se vor închina. Acest lucru este cu deosebire adevărat despre o anumită perioadă a papalității refăcute (vezi v. 3). Felul în care o astfel de adorare universală se va putea întâmpla este descris în vs. 11–18. Compară cu 6T 14.

De la întemeierea lumii. Această expresie poate fi relaționată atât cu “scris” cât și cu “junghiat”. Ambele idei sunt susținute de Biblie. Punctul de vedere că numele sunt înregistrate de la întemeierea lumii se găsește în cap. 17:8, și amplificat în afirmații ca acestea: “Împărăția care v-a fost pregătită de la întemeierea lumii” (Mat. 25:34), și “În El, Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii” (vezi Efes. 1:4).

Pe de altă parte, ideea că Mielul a fost junghiat de la întemeierea lumii este strâns legată de afirmația lui Petru: “...Mielul fără cusur și fără prihană... El a fost cunoscut mai înainte de întemeierea lumii” (1 Pet.

1:19,20). Întrucât hotărârea ca Hristos să moară pentru neamul vinovat a fost luată înainte ca această lume să fie creată, și confirmată la vremea căderii omului (vezi PP 63,64), El poate fi văzut în acest sens ca fiind junghiat de la întemeierea lumii.

Cartea vieții. Vezi Fil. 4:3.

Mielului care a fost junghiat. Vezi cap. 5:6.

9. Cine are urechi să audă. Vezi cap. 2:7.

10. Duce pe alții în robie. Indicația textuală (vezi cap. 1:3) favorizează omiterea cuvântului “duce”. Fără el propoziția poate fi tradusă: “Dacă cineva este destinat [sau, “merge în”] robie. ...” Ideea poate fi privită ca similară expresiei din Ier. 15:2, “La moarte cei sortiți la moarte. ...”

Versiunea noastră asigură pe copiii persecutați ai lui Dumnezeu că cei care îi urmăresc și îi prigonesc în exil și moarte vor avea la rândul lor aceeași soartă. O împlinire parțială poate fi văzută în luarea ca prizonier și exilul papei din anul 1798 (vezi Dan. 7:25; vezi Note adiționale la Dan. 7).

Unii comentatori interpretează v. 10 ca un avertisment adresat creștinilor de a nu recurge la forță împotriva puterii antihriste.

Sabia. Pentru că a folosit sabia, în cele din urmă fiara va pieri de sabia judecății divine. Compară cu afirmația Mântuitorului: “Toți cei ce scot sabia de sabie vor pieri” (Mat. 26:52).

Răbdarea. Gr. *hupomonē*, “perseverență”, “bravură”, “îndurare stăruitoare”. *Hupomonē* vine de la *hupo*, “sub” și *menō*, “a rămâne”. Forma greacă implică mai mult decât o resemnare pasivă; ea denotă o îndurare activă (vezi Rom. 5:3). În timpul războiului cu fiara sfinții îndură stăruitor.

Credința. Gr. *pistis*, “credința”, “încrederea”, “confidența”, “credincioșia”. Vezi cap. 14:12; Evr. 11:1; cf. Hab. 2:4. Atât sensul activ cât și cel pasiv al credinței se potrivesc contextului, deși cea mai apropiată paralelă din Apoc. 14:12 pare să

solicite sensul activ (vezi comentariile respective).

11. Ridicându-se. Gr. *anabainō*, “a ascende”, “a se ridica”, “a crește”. În Mat. 13:7 *anabainō* este folosit pentru plantele ce cresc. Forma în greacă a cuvântului atrage atenția asupra procesului de apariție. Profetul vede acțiunea derulându-se pe viu.

Din pământ. Prima fiară a ieșit din mare (vezi v. 1). Cele patru fiare din Dan. 7 au ieșit de asemenea din mare (v. 3). Din moment de “marea” reprezintă noroade, gloate, neamuri și limbi (vezi Apoc. 13:1; 17:1,2,8), “pământul” poate fi considerat rezonabil drept o regiune cu foarte puțină populație. Națiunea astfel reprezentată nu se va ridica deci prin război, cucerire sau ocupație, dar se va dezvolta deosebit de mult într-o regiune cu foarte puțini locuitori.

Comentatorii adventiști au văzut în această a doua fiară un simbol al Statelor Unite ale Americii. Această putere împlinește foarte bine specificațiile profeției. Atunci când prima fiară a fost dusă în robie în anul 1798 (vezi cap. 13:10) America creștea în importanță și putere. Națiunea s-a ridicat, dar nu în Lumea Veche sufocată de mulțimi de oameni, ci în Lumea Nouă cu un număr relativ mic de locuitori. (vezi GC 439–441).

O altă fiară. Adică în plus celei deja menționate (v. 1). Forma în greacă implică ideea că este de același fel cu prima fiară. Acest lucru va fi confirmat pe măsură ce caracteristicile ei vor fi descoperite. Ea va lucra în strânsă colaborare cu prima fiară.

Două coarne. Acestea pot fi privite ca reprezentând două elemente notabile ale sistemului de guvernământ american, libertatea civilă și religioasă, ambele garantate în constituția Statelor Unite ale Americii. Libertatea civilă și-a găsit expresia în forma republicană de guvernământ, iar libertatea religioasă în protestantism.

Ca ale unui miel. Un simbol al tinereții și al intențiilor pașnice. Alte națiuni au fost descrise ca fiare sălbatice datorită atitudinilor lor războinice. Această fiară cu

coarne ca ale unui miel poate foarte bine indica o națiune care, la începutul istoriei ei, nu avea astfel de aspirații. Grija sa principală era aceea de a trăi pașnic, de a-și administra propriile sale chestiuni interne și de a fi un refugiu pentru toți prizonierii altor națiuni.

Vorbea. La timpul continuu, adică era obiceiul său acela de a vorbi asemeni unui balaur. Indicația textuală (vezi cap. 1:3) poate fi citată pentru redarea “vorbește”. Acest timp prezent este în acord cu următoarele versete care descriu acțiunile fiarei în timpul perioadei când vorbește asemeni unui balaur. Descrierea faptelor sale opresive este făcută la un dramatic timp prezent.

Ca un balaur. Este un izbitor contrast între înfățișarea și acțiunile acestei fiare. La înfățișare este amabilă și pare inofensivă, dar în acțiune se dovedește persecutoare și crudă, așa cum se descoperă în vs. 12–18. Când profeția este aplicată la Statele Unite ale Americii devine imediat evident faptul că împlinirea acestei predicții este în viitor. America astăzi continuă să mențină principiile libertății garantate de constituția sa. Felul în care o schimbare a politicii va avea loc este desfășurat în profeția de față. Schimbarea vine în legătură cu criza finală ce precede cu puțin timp momentul când “împărăția lumii” trece “în mâinile Domnului nostru și ale Hristosului Său (Apoc. 11:15; cf. Ps. 2:2; Dan. 2:44; 7:14,27).

12. Puterea. Gr. *exousia*, “autoritatea”. Acest verset este o amplificare a propoziției “vorbea ca un balaur” (v. 11). Împlinirea este în viitor (vezi v. 11). În culmea puterii sale, prima fiară, papalitatea (vezi v. 2), a exercitat o autoritate larg răspândită atât în chestiuni religioase cât și politice (vezi Dan. 7:8). Pentru ca a doua fiară să exercite *toată* autoritatea primei fiare, va trebui să intre pe tărâmul religios și să caute dominația în închinarea religioasă. Pentru ca America să facă acest pas va trebui să aibă loc o completă schimbare a actualei politici de garantare a deplinei libertăți

religioase cetățenilor săi. Un astfel de pas este prezis aici (vezi 5T 451).

Schimbarea în politică va veni fără îndoială într-o manieră inocentă. Repetate încercări au fost făcute pentru a introduce în aplicare legi stricte de impunere a duminicii ca zi de odihnă – la început pe motive religioase, mai recent pe așa-zise considerente sociale – penalizându-i pe cei care păzeau o altă zi. Oricât de nevinovată ar părea, orice încercare de a stabili prin lege o zi religioasă violează principiul fundamental al libertății religioase. Această profeție prezice că duminica, o instituție a papalității (vezi Dan. 7:25), va fi într-o zi introdusă prin lege drept zi sfântă sub amenințarea sancțiunilor economice pentru toți cei care vor ține sabatul (vezi Apoc. 13:12–18; cf. p. 977; 1T 353,354; GC 604,605).

Înainte ei. Adică în prezența ei. Prima fiară care a fost lovită de moarte s-a întors la viață și este încă o dată implicată în afacerile lumii. Agentul și promotorul său este cea de-a doua fiară.

Făcea ca pământul. Adică locuitorii pământului. Mișcarea descrisă aici este mai mult decât o chestiune națională, sunt atinse proporții internaționale (cf. GC 562,579; TM 37; 6T 18,19,352,395; 7T 141).

Să se închine. Profeția anunță aici instituirea unor măsuri religioase, a căror ascultare va fi văzută ca un act de închinare, prin faptul că închinătorul, prin ascultarea de ele aprobă autoritatea primei fiare în chestiunile religioase. O aluzie la natura acestei instituirii este găsită în cap. 14:9–12. Aceste versete pun în contrast pe sfinți cu închinătorii fiarei și ai icoanei acesteia și menționează că una dintre caracteristicile discriminatorii ale sfinților este păzirea poruncilor lui Dumnezeu (v. 12). Conform lui Daniel puterea reprezentată de fiară s-a gândit “să schimbe vremurile și legea” (cap. 7:25). Istoria menționează cea mai îndrăzneată încercare de schimbare a legii divine în înlocuirea sabatului Domnului cu ziua duminicii (vezi Dan. 7:25). Este posibil în acest caz să vedem o aplicație specifică aici la un decret civil cerând

păzirea duminicii, o instituție a papalității, și interzicerea păzirii sabbatului celor Zece Porunci. Astfel oamenii pot fi aduși “să se închine fiarei dintâi”. Ei vor pune și vor asculta de porunca acestei fiare mai presus de cea a lui Dumnezeu în chestiunea privitoare la ziua de închinare. Vezi mai multe în Apoc. 13:16,17. Vezi GC 422–450; 6T 352.

Chestiunea zilei de închinare este, bineînțeles, numai un singur element al adorării universale pe care “fiara” o va primi (vezi v. 8). Ceea ce se are aici în vedere este o mișcare universală sub conducerea Satanei, care caută să-și asigure pentru sine supunerea locuitorilor pământului. El va avea succes în încercarea de a uni diferite elemente religioase și de a-și asigura loialitatea oamenilor față de noua organizație făcută după modelul mai vechi (vezi v. 14). El este puterea din spatele “fiarei”. El este adevăratul antihrist care va încerca să se facă pe sine asemeni lui Dumnezeu (vezi 2 Tes. 2:9,10; cf. GC 593; TM 62; 6T 14; 9T 230).

13. Semne. Gr. *sēmeia* (vezi cap. 12:1). Aici se descoperă mijlocul prin care prințul întunericului își va asigura supunerea locuitorilor pământului. Aceste semne mari vor înșela pe oameni făcându-i să creadă că noua organizație, icoana (vezi cap. 13:14), are asupra ei binecuvântarea lui Dumnezeu.

Până acolo. Ultima propoziție din acest verset este explicativă pentru prima. Între semnele pe care le face sunt câteva deosebite, care atrag atenția oamenilor. Coborârea de foc din ceruri poate fi o încercare de contrafacere a miracolului de la muntele Carmel (1 Împ. 18:17–39). Așa cum semnul din vechime a fost dovada puterii adevăratului Dumnezeu, tot la fel fiara va face să pară că Dumnezeu susține toate acțiunile ei. Adventiștii de ziua a șaptea consideră că aceste miracole vor fi produse prin intermediul spiritismului (vezi GC 588). Satana, pretinzând că este Dumnezeu, va căuta să-și susțină pretențiile cu ajutorul unor minuni incontestabile (vezi 2 Tes. 2:9,10; 9T 16).

14. Amăgea. Isus a avertizat cu privire la “Hristoși mincinoși și prooroci mincinoși” care vor veni și “vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă va fi cu puțință, chiar și pe cei aleși” (Mat. 24:24). Pavel a spus că antihristul va lucra în zilele din urmă cu “tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase, și cu toate amăgirile nelegiurii” (2 Tes. 2:9,10). În pregătirea Armagedonului “duhuri de draci care fac semne nemaipomenite” se vor duce “la împărăția pământului întreg” (Apoc. 16:14). În general, lumea de astăzi nu crede în minuni. Ceea ce anumite grupuri consideră a fi miracole, este atribuit de către acești sceptici circumstanțelor norocoase, iuțimii de mână sau fraudei. Știința fizică nu are loc în programul său pentru supranatural. Satana este foarte încântat de această necredință generală vizavi de miracole. Se potrivește perfect planului său de a înșela. Versetele 13 și 14 ale capitolului 13 descoperă faptul că la vremea potrivită el va folosi puterile sale supranaturale tocmai cu scopul deosebit de a înșela. “Aici nu sunt prezise simple înșelătorii” (GC 553). Oamenii, incapabili de a explica miracolele Satanei, le vor atribui puterii lui Dumnezeu. Întreaga lume va fi sub stăpânire. Vezi 9T 16; GC 589, 624; EW 88.

Icoană. Gr. *eikōn*, “o asemănare”, “un chip”. În 2 Cor. 4:4 și Col. 1:15 se vorbește despre Hristos ca fiind *eikōn*-ul lui Dumnezeu. Este scopul Planului de mântuire acela de a-l transforma pe om în *eikōn*-ul lui Hristos. Un *eikōn* implică un arhitip și în multe aspecte este asemănător arhetipului său.

O icoană a primei fiare va fi o organizație funcționând în mare după aceleași principii ca și organizația fiarei. Printre principiile pe baza cărora a operat prima fiară se numără și cel al folosirii brațului armat secular în susținerea instituțiilor religioase. În mod asemănător a doua fiară va renega principiile sale privitoare la libertate. Biserica se va ridica deasupra statului în încercarea de a impune dogmele sale. Statul și biserica se vor uni,

iar rezultatul va fi pierderea libertăți religioase și persecutare minorităților disidente. Compară cu Apoc. 13:12; vezi GC 443–448.

Rana de sabie. Vezi v. 3.

15. Să dea suflare. Gr. *pneuma*, “spirit”, “vânt”, “suflare”. Icoana simbolică pe care Ioan a văzut-o în viziune a devenit animată de puterea făcătoare de minuni a celei de-a doua fiare. Noua organizație începe să lucreze și, asemeni predecesoarei ei, amenință cu exterminarea pe cei care refuză să i se supună.

Să vorbească. Primul lucru pe care acest nou chip îl face este acela de a “vorbi”, fără îndoială prin intermediul legilor și hotărârilor.

Să facă. Vorbind la nivel oficial prin legile sale, icoana le pune imediat în aplicare. Din moment ce acestea sunt legi religioase, ele vor trece dincolo de convingerile personale ale multora. Se va face uz de forță pentru împlinirea acestor hotărâri.

Să fie omorâți. Aceasta este istoria veacurilor. Legislația în chestiuni religioase a fost urmată întotdeauna de persecuție. Așa s-a întâmplat în Evul Mediu: ca mărturie stau masacrele asupra albigenzilor, valdenzilor și a altora – duse la îndeplinire, pentru mai multă siguranță, de autoritățile civile, dar inițiate de biserica dominantă a vremii. În încercarea sa de a face ca toți locuitorii pământului să se închine primei fiare (vezi v. 8), cea de-a doua fiară va emite un decret amenințând cu moartea pe toți aceia care-și vor menține loialitatea față de Dumnezeu (vezi GC 615; PK 605, 606).

16. Și a făcut ca toți. Toți oamenii sunt afectați de această legislație. Evident doar o rămășiță credincioasă refuză să se supună (vezi v. 8; cf. cap. 12:17).

Semn. Gr. *charagma*, “o însemnare”, “o ștampilă”, “un semn”. Aici este vorba evident de un semn al loialității față de fiară, un element special care denotă faptul că cel ce îl poartă se închină fiarei dintâi, a cărei rană de moarte a fost vindecată (v. 8). Comentarii adventiști înțeleg prin acest semn nu un însemn literal ci unul al

supunerii care identifică pe cel ce îl are drept loial puterii reprezentate de fiară. Controversa la acea vreme va fi concentrată asupra legii lui Dumnezeu, și în special asupra celei de-a patra porunci (vezi cap. 14:12). De aceea păzirea duminicii va constitui un astfel de semn, dar nu înainte de momentul în care puterea fiarei va fi refăcută, iar păzirea duminicii în locul păzirii sabatului va deveni lege. Adventiștii susțin că simultan, solia celui de-al treilea înger va avertiza împotriva primirii acestui semn (cap. 14:9–11). Această solie, strigată cu un glas puternic (cap. 18:1–4), va da o lumină oamenilor cu privire la chestiunile aflate în litigiu. Atunci când problemele vor fi arătate în mod clar oamenilor, iar aceștia vor alege fără îndoială să susțină o instituție a fiarei, păzind-o și neascultând de porunca sabatului lui Dumnezeu, ei își vor arăta astfel supunerea lor față de puterea fiarei și vor primi semnul acesteia.

Mâna dreaptă sau pe frunte. Faptul că acest semn se pune pe mână sau pe frunte poate indica ideea că este afectată nu numai munca omului (mâna), ci și credința acestuia. Expresia poate indica de asemenea și două clase – cei ce ascultă de decretul fiarei numai din interes, și cei care o fac din convingere personală.

17. Cumpăra sau vinde. Această cumplită măsură va fi luată ca o încercare de a se asigura supunerea față de poruncile icoanei. Dar această măsură zadarnică (vezi cap. 14:1,12). Măsura va aduce fără îndoială un decret cu privire la pedeapsa capitală (vezi cap. 13:15).

Semnul. Vezi v. 16.

Adică numele. Acest fapt implică ideea că semnul văzut de Ioan în viziune era numele fiarei. Relația dintre ele poate fi comparată cu cea dintre sigiliul lui Dumnezeu și Numele Lui: sigiliul era pus pe fruntea sfinților (cap. 7:2), aceiași sfinți despre care mai târziu Ioan declară că “aveau scris pe frunte Numele Său [al Mielului] și Numele Tatălui Său” (cap. 14:1). Compară cu cap. 14:11.

Indicația textuală poate fi citată pentru redarea “adică”, deși în manuscrisul P, cel

mai vechi manuscris grecesc existent al Apocalipsei, apare redarea “sau”. Dacă este așa, atunci expresiile “semnul”, “numele fiarei”, “numărul numelui ei” relaționate prin conjuncția “sau” pot indica un grad de afiliere cu fiara sau icoana acesteia. Dumnezeu condamnă orice fel de asociere cu fiara (cap. 14:9–11).

Numărul numelui ei. Vezi v. 18.

18. Aici e înțelepciunea. Compară cu expresia: “aici este mintea plină de înțelepciune” (cap. 17:9). Înțelepciunea care se cere aici este fără îndoială cea la care face referire Pavel în Efes. 1:17. Numai prin iluminare divină vor putea oamenii să înțeleagă tainele Cuvântului lui Dumnezeu (vezi 1 Cor. 2:14).

Pricepere. Sau, “inteligentă”. Cei care doresc să cunoască înțelesul numărului criptic pot înțelege.

Să socotească. Sau, “calculeze”.

Numărul fiarei. Ar trebui notat că fiara a fost deja definitiv identificată (vezi vs. 1–10). Numărul furnizează doar o dovadă ce confirmă acest lucru.

Încă din cele mai timpurii zile ale creștinismului s-a discutat foarte mult asupra semnificației acestui 666. Unul din cei mai timpurii scriitori care s-au ocupat de acest subiect a fost Irineu (c. 130–c. 202 d.Hr.). El a identificat fiara cu antihristul, și a crezut că valorile numerice ale literelor numelui lui însumate vor da 666. El a sugerat numele *Teitan*, un nume uneori considerat divin, ca fiind foarte aproape. El a mai sugerat și un altul, cu o mai mică probabilitate, *Lateinos*, acesta fiind numele ultimei împărății văzute de Daniel. În același timp el a avertizat că “este deci mult mai sigur, și mai puțin sortit hazardului, să așteptăm împlinirea profeției, decât să facem presupuneri și să socotim orice nume care s-ar putea sugera, întrucât pot fi găsite multe nume care poartă numărul menționat” (*Against Heresies* v. 30. 3; *ANF*, vol. 1, p. 559).

Din vremea lui Irineu, numărul 666 a fost aplicat multor nume. Numărul în sine nu poate identifica fiara întrucât sunt numeroase nume a căror sumă valorică a

literelor să dea 666. În orice caz, pentru că fiara a fost deja identificată, numărul 666 trebuie să aibă o legătură cu această putere. Altfel nu ar fi nici un motiv concludent ca, la acest moment al descrierii profetice, îngerul să-i dea lui Ioan informațiile conținute în v. 18.

O interpretare care a câștigat popularitate în perioada următoare Reformațiunii a fost aceea că 666 era valabil pentru *Vicarius Filii Dei*, însemnând “vicarul Fiului lui Dumnezeu”, unul din titlurile pentru papa de la Roma. Valoarea numerică a literelor componente ale acestui titlu totalizează 666 după cum urmează:

VICARIU ^(U=V) S	FILII	DEI
5+1+100+1+5	1+50+1+1	500+1
= 666		

Această interpretare a fost bazată pe identificarea papei ca fiind antihristul, un concept istoric al Reformațiunii. Principalul exponent al acestei interpretări a fost Andreas Helwig (c. 1572–1643; vezi L. E. Froom, *The Prophetic Faith of Our Fathers*, vol. 2, p. 605–608). Începând cu vremea lui mulți au adoptat această interpretare. Întrucât acest comentariu identifică fiara cu papalitatea, acceptă și acest punct de vedere cu privire la fiara deja prezentată, deși recunoaște că pot fi implicate mult mai multe lucruri în criptogramă decât oferă această interpretare.

În ceea ce privește titlul *Vicarius Filii Dei*, revista catolică *Our Sunday Visitor*, din 18 aprilie 1915, răspundea la întrebarea: “Care sunt literele despre care se spune că sunt pe coroana papei, și ce înseamnă, dacă au totuși vreo însemnătate? – “Literele înscrise pe mitra papei sunt acestea: *Vicarius Filii Dei*, care sunt traducerea latină pentru Vicarul Fiului lui Dumnezeu. Catolicii susțin că biserica, care este o societate vizibilă, trebuie să aibă un cap vizibil” (p. 3). Ediția din 15 noiembrie 1914 a admis că literele latine adunate dau un total de 666, dar a mers mai

departe declarând că multe alte nume dau acest total. În ediția din 3 august 1941, pagina 7, subiectul *Vicarius Filii Dei* a venit din nou în discuție, iar afirmația care s-a făcut a fost aceea că acest titlu nu este înscris pe tiara papei. Tiara, se afirma, nu poartă nici un fel de inscripție (p. 7). Lucrarea *Catholic Encyclopedia* face deosebire între mitră și tiară descriind tiara ca un ornament non-liturgic, iar mitra ca un obiect purtat pentru funcțiile liturgice. Dacă inscripția *Vicarius Filii Dei* apare pe tiară

sau pe mitră este dincolo de problema care ne interesează. Titlul este după cum se știe aplicat papei, și este suficient pentru intențiile profetiei.

Număr de om. Fiara reprezintă o organizație umană.

Șase sute șazeci și șase. Există anumite indicații textuale pentru redarea 616. În orice caz, redarea 666 este dovedită pe deplin.

COMENTARIILE ALE *Ellenei White* LA CAPITOLUL 13

Versete	Referințe în <i>Spiritul Profetic</i>
2	GC 54, 445, 578; SR 331
2, 3	GC 439
3	GC 579; 6T 14
5-7	GC 54, 439; SR 331
8	AA 229; GC 579; PP 63
10, 11	GC 439
11	GC 440; TM 117; 5T 452; 9T 229
11, 12	GC 441, 442, 578
11-17	DA 122
13	EW 59, 87; GC 612
13, 14	GC 553; SR 395
14	GC 441, 443, 445, 578; 5T 698
15-17	EW 36, 67, 282; GC 635; LS 117; PK 605; 1T 204, 354; 4T 251; 5T 213, 450, 473
16	GC 604; PK 189; 9T 16
16, 17	GC 445, 450, 579; SR 382; 5T 81, 216, 525; 6T 17, 130; 8T 117; 9T 232
17	5T 152